No. 851 Zaterdag 21 April 1900. 17de Jaargang.

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI N°. 129.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Arba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 20 April.

Een zuivere toestand.

De lucht is gezuiverd, de nevel, waarin vage en ten deele onrustbarende geruchten rondslopen, opgetrokken, de politieke stelling van het kabinet-Salisbury tegenover de Boeren-republieken door een handigen zet van de Presidenten Krüger en Steyn gedemasqueerd.

In het Hoogerhuis las lord Salisbury het volgend telegram voor van de presidenten Steyn en Kruger, gedateerd 5 Maart:

Het bloed van de duizenden, die door den oorlog geleden hebben, het vooruitzicht van moreelen en economischen ondergang, waarmede Zuid-Afrika nu bedreigd wordt, maken het voor beide oorlogvoerende partijen noodig, zich zonder hartstocht af te vragen, waarvoor zij vechten.

Met die [illegible] met het oog op de bewering[illegible] britsche staatslieden, dat de oorlog begonnen is met het vooropgezette doel om Harer Majesteits gezag in Zuid-Afrika te ondermijnen, achten wij het onzen plicht, plechtig te verklaren dat de oorlog uitsluitend ondernomen werd als een defensieve maatregel ter beveiliging van de bedreigde onafhankelijkheid der Zuid-Afrikaansche Republiek als een souvereinen en internationalen Staat, *en dat de oorlog alleen voortgezet wordt om de onbetwistbare onafhankelijkheid van beide Republieken als souvereine en internationale Staten te verzekeren* en om de verklaring te verkrijgen, dat Harer Majesteits onderdanen, die met ons deelgenomen hebben in den oorlog, daarvan hoegenaamd geen nadeel zullen ondervinden.

Op deze voorwaarden alleen wenschen wij den vrede hersteld te zien, terwijl, indien de britsche Regeering besloten is de onafhankelijkheid der Republieken te vernietigen, er ons niets overblijft dan te volharden op den ingeslagen weg, vertrouwende dat God ons niet zal verlaten.

Wij aarzelden deze verklaring eerder af te leggen, daar wij vreesden, dat, zoo lang het voordeel aan onze zijde was en onze strijdmachten defensieve stellingen ver in de britsche koloniën bezet hielden, dergelijke verklaringen de gevoelens en de eer van 't britsche volk zouden kunnen kwetsen; maar nu het prestige van het britsche Rijk mag beschouwd worden verzekerd te zijn door de gevangenneming van een onzer strijdmachten, en wij daardoor gedwongen zijn andere stellingen, welke door onze strijdmachten bezet waren, te ontruimen, nu is die moeilijkheid voorbij. Wij kunnen thans niet langer aarzelen, de britsche Regeering en het britsche volk duidelijk en ten aanzien van de geheele beschaafde wereld te zeggen waarvoor wij vechten en op welke voorwaarden wij bereid zijn, den vrede te herstellen.

Van dit zoowel om den vorm als om den inhoud bij uitstek waardige, kloeke, manlijke stuk, kan men slechts kennis nemen met voldoening en bewondering. Geen oogenblik klinkt daarin de deemoedige smeektoon door, maar in hun volle fierheid en — waar het 't nationale leven geldt van hun volk — onverzettelijkheid, staan daar de vertegenwoordigers van het hoogste gezag in de beide Republieken tegenover het ministerie-Salisbury gelijk zij eertijds te Bloemfontein stonden tegenover den agent van Chamberlain, Alfred Milner. Hoog en fier als het ultimatum van den 9n October is het vredesvoorstel van den 5n Maart. "Wij hebben uw gevoeligheid gespaard in de dagen van tegenspoed en bieden u thans den vrede, maar enkel en uitsluitend op voorwaarde der erkenning van deze onbetwistbare onafhankelijkheid en der straffeloosheid van degenen die ons hielpen ons souverein, internationaal volksbestaan te verdedigen tegenover uwe bedreigingen, uwe geheime aanslagen en uw machtig openlijk geweld." Ziedaar de *cardo rei*, de substantie der voorstellen. En deze springt zoo duidelijk in het oog dat de britsche Regeering niet aarzelt in haar antwoord de erkenning van de onafhankelijkheid der Republieken "als conditio sine qua non" het "voornaamste deel" te noemen van het telegram der presidenten.

Dat antwoord der britsche Regeering! Waardig sluit het zich aan bij de reeks huichelachtige en leugenachtige diplomatieke notaas welke betreffende de anglo-transvaalsche quæstie gedurende de laatste jaren en vooral in de eerste helft van 1899 het londensche Kabinet van Koloniën hebben verlaten. Waartoe dit nog eens in bijzonderheden aan te toonen? Waartoe nogmaals eraan te herinneren, dat reeds alleen de verraderlijke inval van Jameson de bewapening der Republieken alleszins voldoende motiveerde, dat Chamberlain's stelselmatige weigering om de hangende geschillen — inclusief de suzereiniteitsvraag — te onderwerpen aan een scheidsrechterlijke uitspraak, dat het intrigeeren der geldmannen en het omkoopen en opstoken der uitlanders door de Regeeringen te Pretoria en te Bloemfontein moest beschouwd worden als een steeds toenemend gevaar voor 't zelfstandig bestaan der Republieken? Waartoe te wijzen op de schijnheilige klacht waarin het verlies van duizenden menschenlevens gesteld wordt niet op rekening van de gewetenlooze politici, die met Chamberlain aan het hoofd dezen oorlog hebben uitgelokt, maar op die van Gladstone en de liberalen?

Een repliek op deze ministerieele verklaring is niet te wachten. De geheele beschaafde wereld en de bewoners der beide Republieken kennen thans voldoende Engeland's plannen. Ook de Vrijstaters weten nu, dat er voor hen als onafhankelijk volk geen genade meer te vinden, geen toekomst meer te hopen is. Zoo moest het geschieden. Indien op dit antwoord van Engeland eenig wederantwoord volgen moest, dan kon dat geen ander zijn dan een met Mauser-kogels en granaten. Het moet dus verder oorlog zijn, een oorlog, zoo bloedig, dat het eerste gedeelte der campagne slechts als een voorspel kan beschouwd worden. Alleen ten koste van offers, welke de wereld zullen verbazen, heeft president Krüger verzekerd, zal men de Republieken haar onafhankelijkheid kunnen ontstelen. Met die voorspelling gaan lord Roberts en zijn léger op het vijandelijk grondgebied den winter te gemoet. Het lijden en de ellende zullen verschrikkelijk zijn, maar de verantwoordelijkheid daarvan dragen alleen de mannen die, gesteld tusschen een aannemelijken, eervollen vrede of een bloedigen door heersch- en hebzucht beheerschten oorlog, den laatsten hebben gekozen en daarbij door een parlement, aangetast door de koorts van het imperialisme, werden toegejuicht!

Deze wisseling van notaas heeft feitelijk de mogendheden ontslagen van de zedelijke verplichting — onlangs nog verzwaard door het interventie-verzoek van Transvaal — om bemiddelend op te treden. Immers waar beide tegenstanders, wat de hoofdzaak

Feuilleton.

HONOR I COMBATE.

(47)

Tabata un dia caluroso di luna di Mei koe Steinfels a haja noticia koe Rainer a jega. Mes ora el a preparé pa bai doena es pueblo nobo es feliz noticia ai.

Pensando Hans Otto tabata camna den camina ta bai aja. Poco promer a bini noticia di Harteneck-nan, koe a causéle un gran tristeza. Solamente koe spantoe muger di es wardador di mondi por a biséle kiko tabata para den su carta. Catrin tabata biséle den su carta sinceramente su intencion i koe ta keré firmemente, koe pronto Erna lo cansa di su estado actual i koe sigur lo é prefera di acepta su enamorado ricoe koe é no por a wanta! Jen di compasion es hoben senjora tabata mira su senjor, ora koe é tabata mira seriamente su dilanti, scuchando su noticia.

Es mainta aki també Steinfels su sintir tabata pasa riba Erna. Lo é ta hajé obligar berdad di toema un paso asina?

Cerca promer casita di es pueblo nobo, Steinfels a hiza su cara. Coe gran sorpresa el a mira un stranjero aja, un homber coe cabei scur koe tabata para meimei di hopi hende papiando vivamente coe nan. El a pura su pasonan.

Apena koe es stranjero a riparé, koe el a coeri bini cerca djé. No tin duda: mester ta Leopold Von Rainer. Un momento mas i nan tabata primi otro su mân. Toer dos a dal na es mes momentoe un paso atras i tabata keda mira otro den cara.

Rainer tabata di promer, coe un risa riba su cara declarando satisfecho, dici coe gran cordialidad:

—Larga mi repiti awor coe mi mes boca, com feliz mi tá, di no tin bo solamente como bisinja, ma koe lo mi por jama baron Steinfels mi amigoe també.

—Bon bini, sea na ora bon bo jegada den nos patria, Hans Otto a respondé. Bo a sorprendé nos. Hustamente mi a bini aki, pa mi bisa nos protegidonan, koe nos por spera bo majan i ata mi ta haja bo caba meimei di nan. Com ta coe bo esposa di su biaha? i com ta bai coe bo kroonprins?

—Nos por a haci nós último dianan di biaha mas largoe, pasobra mi muger i es chikitoe tabata masjar bon. Mas cerca nos patria nos tabata jega, mas grandi nos deseo tabata bira. Pa esai nos a telegrafia na Rainerhof i mi tabata masjar contentoe di por a sorprendé bo.

Mi tabata na camina pa bai Falkenhaus, ma mi no por domina mi deseo di bai mi a nos dos su pueblo nobo un instante. Bo kier bam? Mi muger a corré coe mi. E dici, lo é por sosega mehor, ma naturalmente é també ta curioso pa mira nos amigoe.

Senjor Von Rainer a poné su mân riba scouder di Hans Otto i papiando contentoe nan a sigi camna banda di otro. Coe su cara alegre i kitando apena su bista for di su amigoe Hans Otto a hibéle su cas. E tabata sinti koe un tempoe mehor i nobo a abri pé.

***

Hans Otto su presentimiento no a hajé.

Leopold Rainer no a determina solamente di doena su amigoe un lugar den su cas, é kier a haci mas pé. I asina su cunjar Von Erdhofen mester a experimenta bien pronto koe é tin di considera baron Steinfels pa un di es amigoenan di cas, koe toer ora lo ta ricibir coe gustoe.

Erdhofen tabata trata di defendé su idea, ma pa é mes es motiboenan no tabatin basta balor. Contra su gustoe é mester a reconocé, koe Steinfels no ta un homber desagradabel i aunké rabiar é mester a combini coe baron Waldenburg di tin relacion coe es senjor di Falkenhaus.

Leopold Rainer no ta homber, koe ta conforme coe nada na mitar: el a haci té koe esposo di su roeman a companjé bai Waldenburg. Sin ningun rodeo el a papia aja també toer kiko é ta sinti pa Steinfels.

Pensando es bieuw a keda mira Rainer, ora el a caba coe un discurso entusiástico riba Steinfels. Erdhofen sin embargo a observa coe bofon:

— Bo ta cai den entusiasmo asina

betreft, zich onverzettelijk op hun standpunt handhaven, daar is elke poging tot het bewerken van toenadering reeds bij voorbaat geslagen met onvruchtbaarheid. De duitsche Regeering aan wie een onjuist telegraphisch bericht onrecht had aangedaan door haar als onwillig voor te stellen — de duitsche Regeering verklaarde zich zelfs gaarne bereid mede te werken tot een poging om aan den bloedigen oorlog een einde te maken mits — en deze conditie moet zeer billijk genoemd worden — het haar blijken zou, dat bemiddeling werd gewenscht niet door één maar door de beide tegenstanders.

Engeland wil van geen inmenging weten en de *Times* protesteert dan ook tegen de meening van den nederlandschen gezant te Washington, dat een mogendheid, die tot Engeland in vriendschappelijke betrekking staat, thans wellicht met succès een bemiddeling zou kunnen beproeven. „Engeland wil de Zuid–afrikaansche crisis zelf naar eigen inzichten beslissen".

OORLOGSNIEUWS.

Bijzonderheden over Cronjé's terugtocht.

Een Oostenrijker, graaf Adalbert Sternberg, die zich in Cronjé's laager vóór Kimberley bevond en later door de Engelschen gevangengenomen werd, is uit Kaapstad te Londen aangekomen en daar door een correspondent van de *Neue Freie Presse* geïnterviewd. Enkele bijzonderheden uit zijn belangrijk verhaal mogen hier volgen:

Zondag-ochtend 11 Februari begon een hevig geschutvuur in de richting van Koffijfontein. Ik reed erheen, zeide Sternberg, en zag dat het front van de Boeren zich langs de Rierivier naar den kant van Koffijfontein uitstrekte, terwijl de Engelschen bij de Randamdrift de rivier trachtten over te trekken. Twee gewonde Inniskilling-dragonders zeiden mij, dat Kitchener met 14,000 man oprukte om Kimberley te ontzetten.

Deze dag was wel een van de warmste, zegt graaf Sternberg, die ik in Afrika heb bijgewoond, en naar Jacobsdal terugrijdende, kon ik halverwege de verzoeking niet weerstaan, om in de Rietrivier een verfrisschend bad te nemen. Stel u mijn verrassing voor, toen ik, terwijl ik nog in het water was, plotseling de Engelschen zag aankomen. Het eene regiment na het andere marcheerde vlak voorbij mij. Met moeite verborg ik mijzelven en mijn paard achter de wilgen, die de diepe oevers van de rivier beschaduwen. Zoodra de Engelschen voorbij waren, reed ik in vliegenden galop naar Cronjé's kamp, om hem van den toestand in kennis te stellen. Men wilde mij echter in het geheel niet gelooven. De Boeren bleven aannemen dat groote troepenafdeelingen zulk een beweging nooit zouden of konden ondernemen. De eenige tegenmaatregel dien Cronjé nam, bestond hierin, dat hij 200 man over de rivier uitzond om de transportwagens van de Engelschen te vermeesteren of te vernietigen, wat aan deze 200 man ook gelukte.

Zelfs den volgenden dag, toen graaf Sternberg het bericht had gebracht van den opmarsch der Engelschen naar Jacobsdal, geloofde men in Cronjé's laager aan geen gevaar en eerst toen den volgenden dag de engelsche artillerie tot in het Boerenlaager schoot, begon Cronjé eindelijk den ernst van den toestand in te zien.

In groote haast werden de kanonnen uit de stellingen van Magersfontein weggehaald en in het kamp gebracht; twee ervan werden uitgezonden tot een aanval op de cavalerie van French. Het gevecht woedde om Kalkfontein. Commandant De Beers verdedigde deze hoeve met weinig manschappen en met grooten moed. Het gevecht, waarbij bijna uitsluitend met geschut werd geschoten, duurde tot twaalf uur. Majoor Albrecht galoppeerde op zijn paard te midden van den hevigsten kogelregen. Zijn twee stukken schoten op verre afdeelingen, zonder dat wij met zekerheid wisten of het onze menschen of Engelschen waren, want er heerschte volkomen verwarring. 's Middags kwamen Steyn, de landdrost van Jacobsdal, een broer van den President en generaal Cronjé bij de gevechtslinie. De Boeren, altijd nog meenende dat het te doen was om een aanval in hun kamp, versterkten hun liniën in den rug van het kamp. Met onze veldkijkers konden wij nauwkeurig den marsch van de engelsche troepen naar Olifantsfontein volgen.

Toen wij in het kamp terugkwamen, kwam van Jacobsdal bericht dat een afdeeling bereden Northumberland Fuseleers onder kolonel Henry de plaats was binnengetrokken, maar haar, nadat zij met zware verliezen afgeslagen was, weer had moeten ontruimen. Landdrost Steyn overnachtte in mijn tent. Hemzelf was het duidelijk, dat de geheele zaak aan de Modderrivier verloren was, terwijl Cronjé den hoofdaanval nog altijd bij Magersfontein verwachtte en zijn stelling daar niet wou verzwakken. De onmiddellijke nabijheid van den vijand echter, die een groot aantal stukken meevoerde, had in het kamp van de Boeren groote verwarring veroorzaakt. Nog denzelfden avond besloot een krijgsraad, die uit toevallig samengekomen menschen bestond, het kamp op te breken. Dat gebeurde om twee uur 's nachts, en wij verplaatsten wagens en tenten ongeveer 5 K.M. naar het zuidwesten naar een kom, die door haar natuurlijke ligging veiligheid bood tegen artillerie-vuur.

Het opbreken van het kamp had echter een slechten moreelen indruk op de geheele Boerenmacht gemaakt, en toen de vijand den volgenden morgen den aanval hernieuwde, was de tegenzin, waarmede de Boeren vochten, duidelijk. Toen ik uitreed, kwam ik overal vluchtende Boeren tegen, die ik vergeefs trachtte tegen te houden. De paniek was algemeen en ieder zocht zijn heil achter de schansen van Magersfontein. Daar er naar geen opperbevel meer geluisterd werd, kon dien dag geen eenparige actie ondernomen worden. 's Middags, nadat reeds een groot gedeelte van de Boeren waren weggeloopen, begon er in het kamp een zeer slechte stemming te heerschen. De veldkornetten drongen erbij Cronjé op aan, een krijgsraad te houden, en ofschoon de meeste en beste officieren van de Boeren, omdat zij in gevecht waren, niet tegenwoordig waren, besloten de overigen het kamp te ontruimen en over Olifantsfontein naar Bloemfontein terug te trekken.

In dezen krijgsraad, waarbij ook Villebois en ik tegenwoordig waren, ging het er warm toe. De meeste van de aanwezige Vrijstaters, bezorgd voor hun vee en have, verlangden onvoorwaardelijk den terugtocht. In de gegeven omstandigheden kon een terugtocht over Olifantsfontein onmogelijk slagen. De eenige mogelijkheid was een aanval op de Paardebergdrift, die op het oogenblik stellig gelukt zou zijn, omdat den 15en Februari, den dag waarvan ik spreek, de hoofdmacht van de Engelschen toen voor, een gedeelte ten zuiden van de rivier en voor een ander gedeelte in Kimberley stond.

Aan het slot van zijn verhaal vertelt graaf Sternberg, hoe hij bij een poging om door de duisternis beschermd te ontsnappen, bij het oversteken van Paardebergdrift door de Engelschen gevangengenomen werd.

Het beleg van Kimberley.

Het volgende, allerinteressantste uittreksel is uit een brief van iemand, die het beleg van Kimberley als belegerde heeft medegemaakt.

Het leven hier in Kimberley gedurende de laatste vier maanden is niet te benijden. Een beleg is iets zoo verveelends, dat ik geen woorden genoeg kan vinden om mijne dankbaarheid uit te drukken, dat wij ontzet zijn.

Wij begonnen ons beleg den 15n Oct. 1899 en dachten, dat het zoo erg niet was om ook eens beleg te spelen, maar toen na ongeveer 3 weken brood en vleesch sterk verminderden, toen er geen melk, geen boter, geen kaas meer te verkrijgen was en wij moesten leven op droog brood, zwarte koffie en thee, toen bovendien de bommen ieder oogenblik dreigden ons het leven te benemen, toen begonnen wij in te zien, dat er wezenlijk oorlog in het land was. Wij wisten echter niet, wat ons te wachten stond.

Daar ik zeker weet, dat u belang stelt in mijne mededeelingen, wil ik u eenige beschrijving geven van onzen toestand.

De vijand begon gewoonlijk het bombardement om 5 uur 's morgens, soms vroeger, het duurde tot 8 uur, dan namen zij hun ontbijt en waren wij vrij tot 10 uur, wanneer het spelletje opnieuw begon tot 1 uur ongeveer; zij gebruikten dan hun middagmaal en sliepen tot 5 uur, dan begon het laatste gedeelte van den dag met bombardeeren tot 7 uur.

Ziedaar de dagorde.

De schade, toegebracht aan gebouwen is nog al groot, maar het verlies aan menschenlevens zeer gering, verbazend gering, het klinkt zelfs ongeloofelijk, dat er gedurende het geheele beleg van Kimberley van de bevolking op zijn hoogst 15 gedood zijn door bommen.

Ik was ook ooggetuige van het treffen van een bom op ongeveer 20 passen afstand. Het was 's morgens 6½ uur en het gebeurde dicht bij de kerk. Twee Kaffervrouwen kwamen aangeloopen langs het kerkpad en werden als bij tooverslag tegen den grond geworpen, getroffen door een bom. Een van onze priesters en ik waren het eerst op de plaats, waar de bom was neergevallen. Een der vrouwen was dood, haar hoofd was halverwege meegenomen en de hersens lagen over den grond verspreid; de andere vrouw was slechts bewusteloos. Een ander onzer priesters was juist de vrouwen gepassseerd; indien hij haar langzaam gevolgd was, had hij hoogst waarschijnlijk in haar lot gedeeld. Spoedig waren wij gewoon aan dezen toestand en wij trokken ons van de bommen zeer weinig meer aan.

Er gebeurde iets anders, er was geen rundvleesch meer en wij waren genoodzaakt paardenvleesch te eten; wij konden bovendien niet meer krijgen dan ¼ pond en dat is niet te veel.

Hongersnood teisterde nu de stad en velen stierven bij gebrek aan voedsel. De duurte was verbazend: aardappelen 3 à 4 shillings (fl. 1.80 à 2.40) per pond, een bos wortelen fl. 1.50, eieren per dozijn 20 shillings (fl. 12) enz. Daarbij dyssenterie en typhus over de geheele stad, doch vooral onder de Kaffers. Het sterftecijfer was gedurende de laatste twee maanden 130 à 150 per week.

---

liger, manera tempoe bo tabata hoben, mi kerido Leopold.

— Bo ta keré, koe lo mi toema bo palabranan pa un reproche? tabata su respondi na e mes ora. Nó, gracias á Dios koe mi a conserba es cualidad ai. Samina i poerba promer loké otro ta corda i keré, esai no ta mi caracter. Oenda koe mi contra loké ta bon i boenita, ai mi adni acion tá. Mester tin ley i prescripcion, ma si nan pasa midir i bira un cadena inhustoe, un hende huicioso mester tin ánimo di por ranca for di djé. I si jega asina leuw, koe nan kier sometê derechi dibino bao di humano, anto no tin nada mas di temé.

— Bo ta *pensa* anto no solamente manera bo amigoe, Leopold, ma lo bo *haci* tambe mescos koe né?

Baron Waldenburg a reuni toer su sentidonan ta spera respondi.

Rainer a respondé coe acento:

— Den un caso asina lo mi haci hustamente mescos koe né.

Es homber bieuw a primi su mân i a pura troca combersacion.

Algun dia despues un carta cortésmente skirbir a combida Hans Otto na cas di Waldenburg.

Es carta tabata bisa koe pa motiboe koe enfermedad ta tené su autor na cas i koe é no a papia basta di es pueblo nobo coe nan amigoe Rainer, lo é kier toema algun informacion coe gustoe for di su institutor mes.

Aunké Leopold Rainer tabata larga pasa koe di ningun manera ta el ta causa koe hendenan di aki alafin a sinja aprecia Steinfels na berdadera baior, toch Steinfels no tabata duda ni un momentoe koe é tin di gradici na su amigoe es cambio ai di opinion pública. Sin hala tras el a acepta es invitacion.

Es entrebista a pasa berdad riba es pueblo nobo. Steinfels a haci algun observacion moenstrando con exacto nan ta na altura di toer cos na Waldenburg. Promer impresion agradabel koe es homber bieuw a haci riba djé a bira mas profundo awé. Ora na despedida koe es senjor di cas a lamanta for di stoel coe masjar dificultad i presentando Steinfels su manoe flacoe, é dici: "Mi ta un homber solitario, enfermo, lo bo kier doena mi es placer di bini cerca mi coe frecuencia?" es ora sin koe Hans Otto a pensa sikiera un momentoe el a doena su consentimentoe.

Com contentoe di su recibimentoe na Waldenburg, toch é tabata sinti mas biboe ainda com toer tabatin é atras, i a dura hopi tempoe, promer koe é por a resolvé di repiti su bisjita. Es ocasion aki el a contra coe senjor Von Erdhofen aja. Es encuentro a poné es gefe di cas visiblemente den gran embarazo. Toch, manera ta sucedé toer dia, cortesia a evita toer disgusto. Rainer tabatin satisfaccion despues di tendé su cunjar bisa, aunké podiser no di henter su coerazon, koe Hans Otto tin un bon cabez.

Poco despues di es encuentro ai, baron Waldenburg a restablecé asina tantoe koe é por a bai Falkenhaus i su dia domingo sigiente é tabata spera Steinfels despues di Misa na porta pa nan bai na nan expansion di coestumber.

Loké Leopold Rainer tabatin na bista tabata jega mas i mas. Com semper atras Steinfels tabata tené, sin embargo el a pasa es camina koe lo poné na mehor relacion coe su bisinjanan. Hasta na es encuentronan koe no sa tin coe frecuencia coe senjor Von Erdhofen na cas di su cunjar of di Waldenburg, tabata clar koe hende por a mira, koe un ocasion propia lo tabata suficiente pa haci Erdhofen tambe troca di tratoe.

Steinfels tabata entretené solamente coe es hendenan koe den principio a rechazé, i koe despues a dirigi nan trobé cerca djé sin koe el a haci nada.

Algun bez Hans Otto sâ hari, ora si é corda coe ki prudencia un dia senjor Von Erdhofen tabata splica su ideanan di un manera tan cortés riba desafio sabiendo koe Hans Otto tabata tendéle.

Asina anto no tabata imposibel, koe den un otro alma, den es di Erna Harteneck, a toema un cambio. Ma no aiden mester di un otro cos. Henteramente di otro manera é mester para dilanti es un, koe lo é jama. Aji no tin di papia di sufri, di tapa un mancha scur, di loebida i pordona simplemente asina. Berdaderamente no a bini den Steinfels su cabez di kita libertad di pensa i huzga for di es moza koe é tabata stima. Aki sinembargo é no tabatin un camina meimei di cohé. Erna Harteneck lo keda separar for di djé mientra é no comprendé koe el a haci solamente loké Dios i Iglesia ta deseá di djé. Kende of kiko lo haci es muger cabezudo ai comprendé esai? Es bida den cas di su roeman lo sofoca poco-poco cualkier bon disposicion di su alma. I asina anto el a coestumbra coe pensamentoe, koe mescos koe su tio, lo é pasa su dianan manera un solitario na Falkenhaus.

E ta sigi.

De grootste beproeving ondervonden wij gedurende de laatste 10 dagen van het beleg. De vijand had een kanon opgesteld van zeer groot kaliber, hetwelk bommen in de stad wierp van 100 pond. Toen begon eerst recht onze ellende en hoe het mogelijk is, dat er zoo weinig menschenlevens te betreuren zijn, is een wonder. De vrouwen en kinderen werden naar de mijnen gezonden, 700, 1100 voet diep, voor hen dus was geen gevaar.

Wij mannen hadden natuurlijk voor ons zelf te zorgen. Na een korte beraadslaging togen wij aan het werk om een gat te graven van ongeveer 5 voet diep, daaroverheen werd een ruw dak gevormd, opgevuld met zakken zand en aarde. Gedurende twee dagen waren wij aan het werk en de blaren zijn nog niet genezen. Dit alles deden wij, terwijl wij halfdood waren van honger, en terwijl de bommen onophoudelijk rondom ons neervielen en wij dus half verstikt waren door den kruitdamp en het stof, dat in hooge wolken aan alle kanten opsteeg, en terwijl brandende huizen onzen toestand van ellende en jammer kwamen vermeerderen.

Op een namiddag, toen het bombardement zeer hevig was, bevond ik mij in onze Gezellenvereeniging, ik rekende mij daar niet veilig genoeg en begaf mij op weg naar de sacristie, waar ik veiliger hoopte te zijn. Ik had echter geen tijd om zoover te komen, want een bom (een honderdponder) viel op 10 M. afstand van de kerk, vernielde een photographiewinkel, vernielde het rasterwerk van het clubgebouw en nam een der kruisen van de kerk. Een der splinters, 6 pond zwaar, viel in het gesticht van de Eerw. zusters, die halfdood waren van schrik.

Gedurende al dat geraas stond ik kalm mijn eind af te wachten tegen den muur der kerk en waarlijk, ik dacht, dat mijn laatste uur geslagen was, want nooit in mijn leven zal ik misschien meer leven en geraas hooren, dan op dit oogenblik. Het regende splinters, steenen en zand minstens 3 minuten lang. De rand van mijn hoed was letterlijk gevuld met zand en steen en ofschoon groote steenklompen langs mij neervielen, ben ik met Gods hulp gespaard gebleven. De kracht, die sommige bommen hadden, was verbazend. Steenklompen van meer dan 100 pond werden als een veertje opgelicht en geworpen op huizen, wier veranda's 20—30 voet hoog zijn en daar geplaatst als gedenksteenen van dezen drukkenden tijd.

Nu zijn wij vrij, ofschoon wij nog honger lijden, want de communicatie is nog niet in orde.

COMMANDANT FERREIRA.

Kort na Kimberley's ontzet ging het gerucht, dat de boerencommandant Ferreira, die omtrent denzelfden tijd door een ongelukkig schot uit zijn eigen geweer gedood werd, door verraad aan generaal French den weg gewezen had, die dezen eindelijk had gebracht, waar hij wezen wilde.

Dat gerucht heeft geloopen en was, wij zouden haast zeggen, vanzelf sprekend. De mensch is met de bloote feiten niet tevreden, maar wil de oorzaak kennen. Toen dan ook Kimberley plotseling als bij verrassing werd ontzet langs een weg, die al maanden voor de Engelschen moest openliggen, vroeg men vanzelf: hoe hebben zij nu in eens dien weg gevonden? en toen terzelfder tijd uit Lorenço-Marquez werd geseind, dat Ferreira door een ongeluk was omgekomen, zonder dat men in den beginne wist hoe, lag het, wij zouden haast zeggen voor de hand, dat tusschen beide feiten verband werd gebracht, vooral daar de Engelschen het bericht al eens verspreid hadden, dat een Boerencommandant met Engeland had onderhandeld om zich over te geven en Ferreira vroeger ook aan de zijde der Engelschen tegen de Zoeloes had gestreden. Het bleek echter gelukkig, dat het geheele verhaal alleen in de verbeelding van de nieuwsgierige lezers bestond en hij een kranige en dappere kerel is die tot zulk een lage daad als het verraad van zijn vaderland niet in staat was. Indien al een Ferreira de verrader is geweest—er zijn er bij dozijnen in den Vrijstaat—de dappere boerencommandant is dit niet geweest. Deze is eenvoudig door een schot getroffen, dat bij ongeluk is afgegaan, zooals toch wel meer gebeurt.

Nieuwsberichten.

CURACAO.

Mr. J. H. Beaujon. ✠

Te Utrecht is 22 Maart in den ouderdom van 74 jaar overleden de Heer Mr. J. H. BEAUJON, President van het Hoog Militair Gerechtshof in Nederland.

De overledene was Curaçaonaar van geboorte. Op jeugdigen leeftijd vertrok hij naar Holland tot voltooiing zijner studiën. Na aan de universiteit van Leiden den graad van meester in de rechten gehaald te hebben, keerde Mr. BEAUJON naar Curaçao terug, waar hij achtereenvolgens den post bekleedde van Griffier bij de Rechtbank, van Gouvernements-secretaris en Procureur-Generaal.

In 1870 echter zag Mr. BEAUJON zich om gezondheidsredenen genoodzaakt zijn geboortegrond te verlaten en naar Holland te gaan, waar hij zich in den Haag vestigde. Eerst Lid van het Hoog Militair Gerechtshof, werd Mr. BEAUJON later President van dat Hof, welk ambt hij tot zijn dood waarnam.

Officieele berichten.

Bij Koninklijk besluit is de Heer M. DE CASTRO erkend en toegelaten als Consul van de Dominicaánsche Republiek op Curaçao.

Havennieuws.

Heden vertrekken met de *Prins Willem IV* van den *K. W. I. M.* de Heer J. H. J. HAMELBERG en echtgenoote naar Holland. De Heer HAMELBERG bracht ongeveer twintig jaren onafgebroken hier in de kolonie door en maakte zich vooral verdienstelijk door zijne geschriften in het belang van Curaçao, door de oprichting van het *Geschied-, Taal-, Land- en Volkenkundig Genootschap* en van de Afdeeling *Oost en West*.

Een voorspoedige reis en behouden aankomst in het vaderland roepen wij den Heer HAMELBERG en echtgenoote met een „Tot weerziens" toe.

* *

Aanstaanden Maandag vertrekt Hr. Ms. *Zeeland* uit onze haven om een paar kustplaatsen van Venezuela aan te doen tot vlaggevertoon.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Jose Eusebia Acosta, J. Bremans, W. H. Collingwood, Rafael Araujo Morales, Luis Snetk, H. Stevens.

Niet voor verzending vatbaar twee drukwerken geadresseerd aan: Jorge I. Salas, Coro, en J. Schotborgh, Klein-Curaçao.

Leger.

De bij de landmacht in West-Indië gedetacheerde kapitein der infanterie J. S. WERNAS, hier in garnizoen, keert tegen November uit Curaçao naar Nederland terug.

—De kapitein F. H. BOISSEVAIN van het 5e reg. inf. te Amersfoort heeft detacheering aangevraagd bij de landmacht in West-Indië.

—Voor de vervulling der betrekking van directeur der kweekschool voor zeevaart te Leiden zou in ernstige aanmerking komen de Heer A. L. BOELEN, kapitein-luitenant ter zee, die hier in den rang van luitenant ter zee meermalen in station is geweest.

Ongelukken.

Maandagmorgen vatte de kleederen van een dienstbode te Scharloo vlam, toen zij bezig was met petroleum vuur te maken. Daar de plaats, waar zij zich bevond, geheel afgesloten was, kon niemand haar op het eerste oogenblik te hulp snellen. Deerlijk met brandwonden overdekt, werd haar later de eerste geneeskundige hulp verstrekt door Dr. H. A. DE CASSERES; daarna werd zij naar het St. Elizabethsgasthuis vervoerd. Haar toestand is niet zonder gevaar.

Muziekuitvoering.

Maandagavond gaf *Orfeo* in het Wilhelmina-Paviljoen te Otrabanda de aangekondigde muziekuitvoering. Een talrijke, aandachtig luisterende menigte had zich rondom de muziektent verzameld om de schoone muziek te genieten en te bewonderen. Aan haar bewondering gaf de menigte meermalen uiting door geestdriftig applaus; vooral No. 3 van het programma, *La Bruyère, ouverture*, fijn en correct uitgevoerd, vond veel bijval en van No. 8 *El Pelele, danza*, vroegen de toehoorders tot groote voldoening der Heeren Orfeïsten herhaling.

Na afloop der muziekuitvoering werden de Heeren Leden van het sympathieke muziekkorps *Orfeo* met hun President den Heer M. S. L. MADURO en hun Directeur den Heer J. BOSKALJON door Z. D. H Mgr. J. J. A. VAN BAARS uitgenoodigd een oogenblik in diens woning te komen uitrusten en zich te verfrisschen, en toen werden de beste wenschen voor het muziekkorps *Orfeo* uitgesproken.

* *

Morgen, Zondag 22 April, 's avonds van half negen tot tien uur zal in de kiosk *La Coronacion* te Pietermaai het muziekkorps van Hr. Ms. *Zeeland* zich doen hooren en de volgende muziekstukken uitvoeren:

1. The Anniversary. (March). — G. Rosey.
2. La Dame de coeur, (Ouverture). — P. Duval.
3. Ritt zum Liebchen, (Polka für 2 tromba's). — J. Hoffman.
4. The Impassionate Dream. (Waltz). — J. Rosas.
5. Les Rameaux. (Hymne). — J. Faure.
6. Musikalische Zauberlaterne, (Potpourri) — C. Francke.

— FINALE —

Tooneelvoorstelling.

Hedenavond te half acht uur geven het tooneelgezelschap der militairen van het Curaçaosche garnizoen *Wilhelmina* en de Gymnastiek-vereeniging *Excelsior* een voorstelling in het theater *Naar* ten voordeele van de weduwen en weezen der gesneuvelde Boeren in Zuid-Afrika.

Ingezonden Mededeelingen.

EMULSION DE SCOTT.

Srs. Scott y Bowne, Nueva York.

Muy Srs míos: Tengo la satisfacción de comunicarles que, aquellos de mi clientes á quienes les he indicado la "Emulsión de Scott", han obtenido efectos muy ventajosos con este tratamiento, sobre todo los niños raquíticos y escrofulosos.

ALEJANDRO J. FEO.

Médico Cirujano de la Ilustre Universidad Central de Venezuela.

BUITENLAND.

Transvaal. — Wat er eigenlijk in en om Wepener gebeurt, weet men niet juist. Mag men Lord Roberts gelooven, dan gaan de Boeren'voort, de plaats meer en meer in te sluiten. Maar hevig is de aanval op geen punt, want er zijn den Maarschalk *geruchten* ter oore gekomen, (een hoofdcommandant heeft, dunkt ons, toch wel wat anders te doen, dan *geruchten* te seinen) dat de Boeren vreezen, dat er hulp opdaagt voor de Engelschen.

Overigens is er in de Goede Week en met de Paaschdagen, zooals te verwachten was, weinig gebeurd. Van Maarschalk Roberts heet het, dat hij weldra zal oprukken naar Pretoria. Zou het zijn, om dieper in de val te komen? De oude heer moet niet erg tevreden zijn over sommige zijner Generaals. Althans Generaal Buller, tot nog toe beschouwd als een kraan, en Generaal Warren hebben van den Maarschalk berispingen ontvangen, waarschijnlijk met het doel, dat ze ontslag zouden nemen; want Roberts vreest, dat hunne gebleken onbekwaamheid nadeelig zal werken op den geest der troepen. Als Roberts zelf ook nog maar niet eens eene berisping krijgt 't zij van de Boeren, 't zij uit Engeland!

Van meer belang is, wat de telegraaf dezer dagen meldde, dat nl. Rusland geprotesteerd heeft tegen het doorlaten van Engelsche troepen over Portugeesch grondgebied en dat Duitschland en Frankrijk hetzelfde zullen doen. 't Werd waarachtig ook hoog tijd!

Advertentien.

Voor de vele bewijzen van deelneming ondervonden bij het afsterven van onzen innig geliefden en diep betreurden Echtgenoot en Vader, betuigen wij hierbij onzen hartgrondigen dank.

Wed. A. BOOMGAART
EN KINDEREN.

Curaçao 21 April 1900.

Bekendmaking.

De publieke verkoop van ZILVEREN, GOUDEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank* van 1 Juli t|m 31 December 1897, onder No. 1788 H t|m No. 6890 H, zal plaats hebben op Donderdag den 3den Mei a. s. en volgende dagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, den 11den April 1900.

De Voorzitter,
M. P. CURIEL.

ANUNCIO.

Bendementoe di PREENDANAN di PLATA, ORO i DJAMANTA koe tin placa fiá ariba nan *Spaar- en Beleenbank*, esta esnan for di 1 di Juli té 31 di December 1897 bao di No. 1788 H té No. 6890 H, lo toe ma lugar dia Huebes 3 di Mei i dianan koe ta sigi.

Ta jama interesadonan di bin paga nan interes, afin di evita nan bendementoe.

Curaçao, 11 di April 1900.

President.
M. P. CURIEL.

Curacaosche Agentuur

VAN

N. Joachimson te Hamburg.

A. J. L. STUMPF

Heerenstraat, Curaçao.

Ontvangen en ontpakt:

½ fl. Bruine Curaçao.
1|1 & ½ fl. Cognac (diverse merken.)
1|1 & ½ fl. Vino Oporto.
1|1 fl. Jerez Dulce.
1|1 fl. Angelica.
1|1 fl. Vinaigre de Vin Blanc.
1|1 fl. Kruidenazijn.
1|1 & ½ fl. Portwijn.
1|1 & ½ fl. Brandy.
Wisky (diverse merken.)
Diverse soorten bitters (Van Kleef & Zonen.)
Likeuren (Van Kleef & Zonen.)
Witte Port, Port a Port
Sherry, Madeira.
1|1 fl. Grieksche Wijn.
1|1 fl. Kolawijn
1|1 & ½ fl. Schaumwijn.
1|1 & ½ fl. Fransche Vermouth.
1|1 fl. It. Vermouth.
1|1 fl. Ginger Wijn.
1|1 fl. Orange Wijn.
1|1 fl. Tarragona Wijn.
Diverse merken Roode Wijn per kist (Europeesch gebotteld).
Diverse merken Rhijnwijnen per kist (Europeesch gebotteld).

Botica Central.

DE LANNOY & Co.

Overzijde.— Breedestraat.

Groot voorraad van artsenijen en van de allernieuwste patentmiddelen: allervoortreffelijkste wijnen van de beste merken; heerlijke siropen; sodawater; brillen van allerlande soorten; allerfijnste en allerwelriekendste parfumerieën; cacao en chocolade van verschillende merken; uitgezochte confituren: sigaren uit de meest geroemde fabrieken, enz., enz., enz.,

Agentuur van het gerenommeerde LANS' EXTRA STOUT, door meer dan duizend geneeskundigen in Nederland en verreweg door de meeste van Curaçao aanbevolen; van het heerlijke bier EL CIERVO, het deugdelijkste voor de tropische gewesten, om de geringe hoeveelheid alcohol, welke het bevat; van de ELIXIR DE CAPUCHINO, bereid door H. Suels, het groote en onfeilbare geneesmiddel voor de spoedige genezing der vrouwenkwalen.

Alles tegen schappelijke prijzen.

A. J. L. STUMPF,

Agentuur en Commissiehandel.

HEERENSTRAAT — CURAÇAO.

Heeft per laatst aangekomen stoomschepen ontvangen:

Fönnissteiner Mineraalwater:
per kist van 48|1 flesch......f. 15.—
" " " 48½ " ...... " 12.—
Deensche boter in 1 lbs., 2 lbs., en 14 lbs., blikken.

Vruchtenwijnen en Limonade als: R. Bessenwijn. W. Bessenwijn. Frambozenwijn. Meiwijn. Appelwijn.
Citroenlimonade.
Frambozenlimonade.
Lemon squash.

Dames en Heeren fietsen.
Prachtige hang- en wandlampen.
Echte oude Schiedammer Genever in 1|1 kruiken.
Roode en groene kelders Genever. } Joh. de Kuiper & Zoon,
Kelders Witte en Roode Brandewijn.

Hollandsche Haver!

Zak van 100 lb. voor fl 6.—

— BIJ —

A. J. L. STUMPF.

Curaçao.

A. J. L. STUMPF,

Agentuur van N. Joachimson.-Hamburg.

Eenig Agent van de firma
TIELEMAN & DROS
TE LEIDEN.

Heeft per laatste mailboot ontvangen:
Blikjes Holl. groenten en vleesch.
Muisjes rookvleesch in blik.
Koek, banket en suikerwerk.
Bestellingen worden 't spoedigst mogelijk uitgevoerd.

FOTOGRAFIA SOUBLETTE.

Este muy conocido Taller ofrece de nuevo sus trabajos á sus numerosos clientes, acaba de recibir máquinas de las últimas invenciones y tiene constantemente de venta aparatos é ingredientes frescos para el arte fotográfico.

HORAS DE TRABAJO:
De 8 A. M.—4 P. M.

In consignatie ontvangen bossen brandhout

die gerealiseerd worden tegen f. 0,25 per bos.

A. J. L. STUMPF.
HEERENSTRAAT
Curaçao W. I.

LUZ DIAMANTE,

LONGMAN & MARTINEZ,
NEW YORK.
Libre de Explosion, Humo y Mal Olor.
— De Venta Por —
Las Ferreterias y Almacenes de Viveres.

Dames,-heeren- & kinderschoenen

—BIJ—

A. J. L. STUMPF.

Curaçaosche Agentuur

— VAN —

N. Joachimson te Hamburg.

A. J. L. STUMPF

HEERENSTRAAT, CURAÇAO.

ONTVANGEN en ONTPAKT,

Krenten á 35 cent per ½ Kg.

1|1 en ½ vaten 1e qualiteit

Portland Cement

GINGER ALE!!!
GINGER ALE!!!
Apollinaris water in ½ kruiken.

"LA CORONACION"

REAL FÁBRICA DE CIGARILLOS
—OTRABANDA, CALLE ANCHA.—

Los cigarrillos de esta afamada Fábrica están elaborados con los mejores materiales de la Habana.

ALGODON, PECTORAL, TRIGO, BERRO, etc., etc

SE VENDE POR MAYOR Y AL DETAL

en todos los Almacenes, Botiquines, Boticas y Tiendas de Curaçao, Bonaire, Aruba, Trinidad, Venezuela, Haiti, Colombia, etc., etc.

En esta fábrica encontrarán los fabricantes

PAPEL PARA CIGARRILLOS, PICADURAS DE PRIMERA CLASE, etc.

KAISER FRIEDRICH QUELLE

Mineraalwater van den eersten rang.

A. J. L. STUMPF.
CURAÇAO.

CHAMPAGNE

1|1 en ½ fl. **Moet & Chandon.**

DE ECHTE

Singer- -Naaimachine

verkrijgbaar op *afbetaling*

— BIJ —

A. J. L. STUMPF,
Heerenstraat.— Curaçao.

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der "Red D Line" tusschen

NEW-YORK,
PUERTO RICO, CURAÇAO en VENEZUELA.

1900.	Caracas	Philad.	Maracb.	Caracas	Philad.	Maracb.
Vertrekt van NEW-YORK	April 7	April 21	April 26	Mei 8	Mei 22	Mei 26
Doet SAN JUAN aan	12	26	Mei 2	13	27	Juni 1
" PONCE "	13	27	3	14	28	2
" CURACAO "	15	29	5	16	30	4
Komt aan te LA GUAIRA	16	30	....	17	31	....
Vertrekt van "	18	Mei 2	....	19	Juni 2	....
Komt aan te PTO. CABELLO	19	3	....	20	3	....
Vertrekt van "	20	4	....	21	4	....
Komt aan te CURACAO	21	5	....	22	5	....
Vertrekt van "	22	6	13	23	6	11
Doet LA GUAIRA aan	23	7	....	24	7	....
" PONCE "	25	9	15	26	9	13
" SAN JUAN "	26	10	16	27	10	14
Komt aan te NEW-YORK	Mei 1	15	22	Juni 1	15	20

CURACAO-MARACAIBO DIENST.

	Merida	Merida	Maracb.	Merida	Merida	Marcb°.
Vertrekt van CURACAO	April 15	April 29	Mei 6	Mei 16	Mei 30	Juni 5
Komt aan te MARACAIBO	16	30	7	17	31	6
Vertrekt van "	20	Mei 4	12	21	Juni 4	10
Komt aan te CURACAO	21	5	13	22	5	11